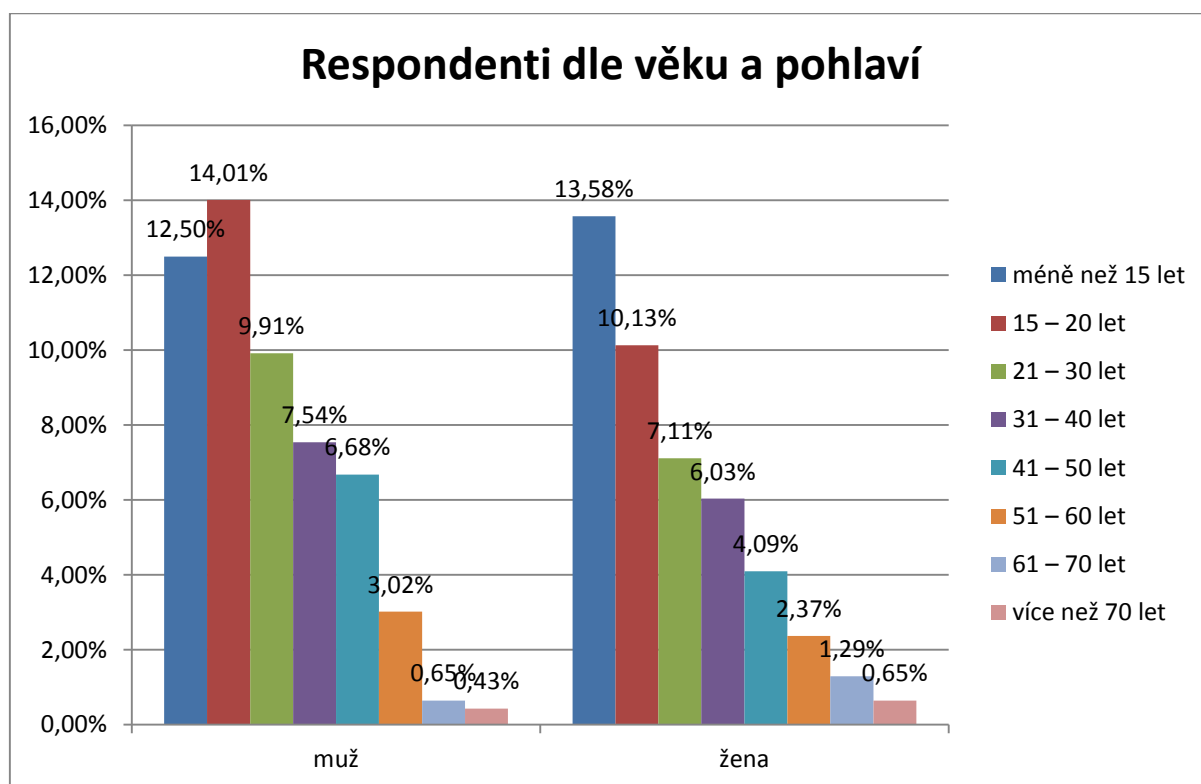

ECISM 2014 – výsledky průzkumu

Průzkumu, který proběhl v rámci Evropského měsíce kybernetické bezpečnosti 2014, se zúčastnilo celkem 478 respondentů, z čehož 466 dotazníků bylo použitelných pro další zpracování. Vzorek si nečiní nárok na reprezentativnost, nicméně i přes jeho anketní charakter můžeme pozorovat trendy v oblasti přístupu veřejnosti i profesionálů k problematice kybernetické bezpečnosti.

Charakteristika vzorku

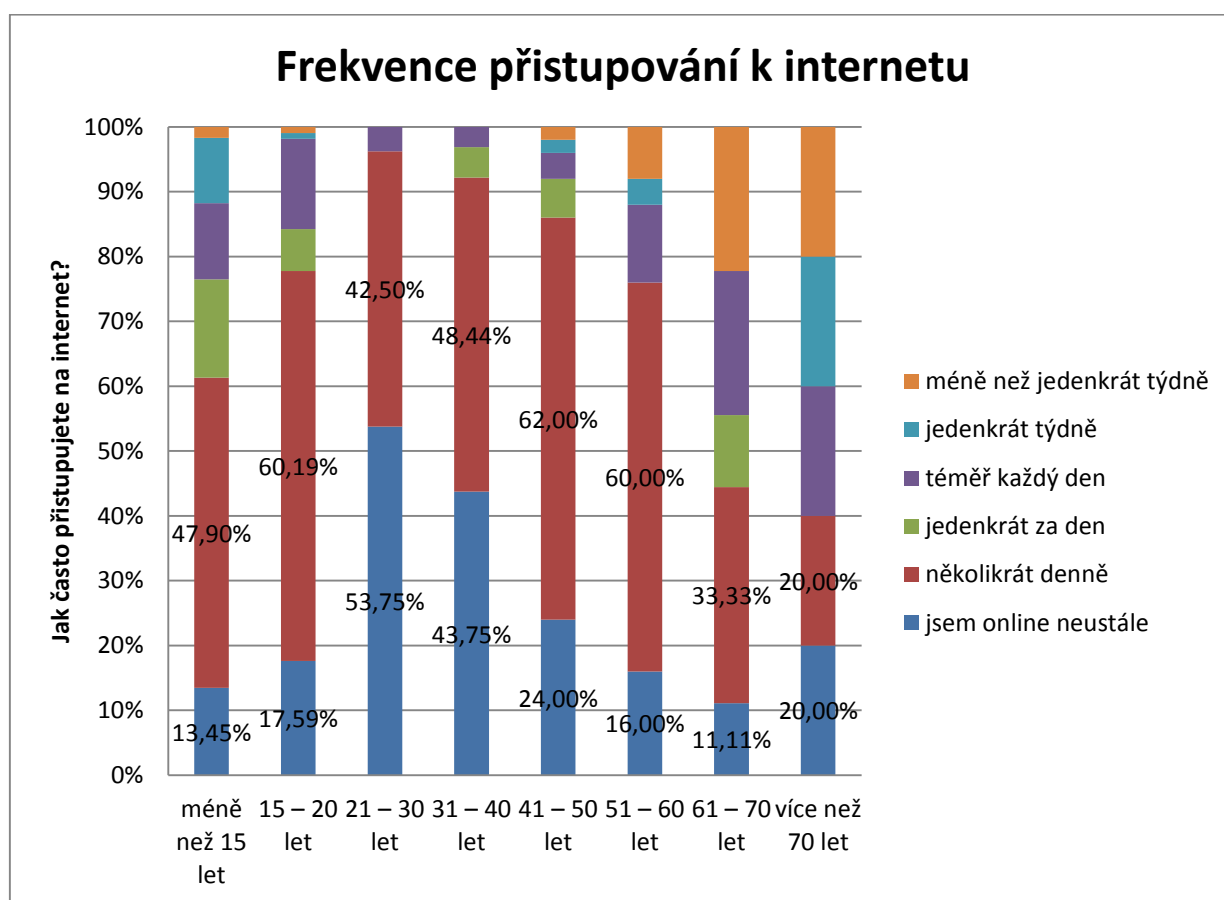
Zastoupení mužů a žen bylo poměrně vyrovnané – 56% vzorku tvořili muži, 44% ženy. Věkové rozložení ukazuje následující tabulka. Nejvíce zastoupení byli mladí lidé do dvaceti let (dvacet let a méně bylo sedmadvaceti procentům mužských respondentů, čtyřicetiprocentům respondentek), ale zastoupení byli i starší respondenti všech věkových kategorií, včetně seniorů nad 70 let.

Vzhledem k věkovému rozložení tedy nepřekvapí, že z hlediska socio-ekonomického statusu převažovali studenti (55%), druhou nejpočetnější skupinou byli zaměstnanci (33%). Necelých 38% respondentů se rekrutovalo z obecné (z hlediska tématu neodborné) populace, 27% se tématu kybernetické bezpečnosti věnuje v rámci své profese či studia spíše okrajově, pro 28% respondentů je to jedna z dílčích náplní jejich profese či studia a 7% respondentů má kybernetickou bezpečnost jako hlavní náplň jejich studia/profese.

Život online

Většina respondentů (55%) se k internetu přistupujete několikrát denně. Není však překvapením, že frekvence připojování se k internetu se mění v závislosti na věku respondentů. Mezi mladšími respondenty (do 40ti let) je naprostá většina (71%) online buď neustále, anebo se připojuje k internetu několikrát denně. Největší zastoupení „neustále online“ má věková skupina 21 až 30 let, kde deklaruje neustálé připojení online 54% respondentů. Naopak mezi staršími věkovými kategoriemi (60 a více let) je pětina respondentů, kteří k internetu přistupují méně než jedenkrát týdně. Zde je možná opět důležité připomenout, že tato čísla zcela jistě nelze zobecňovat na celou populaci – frekvence připojování se k internetu bude zřejmě naddimenzovaná zejména u starších věkových kategorií.

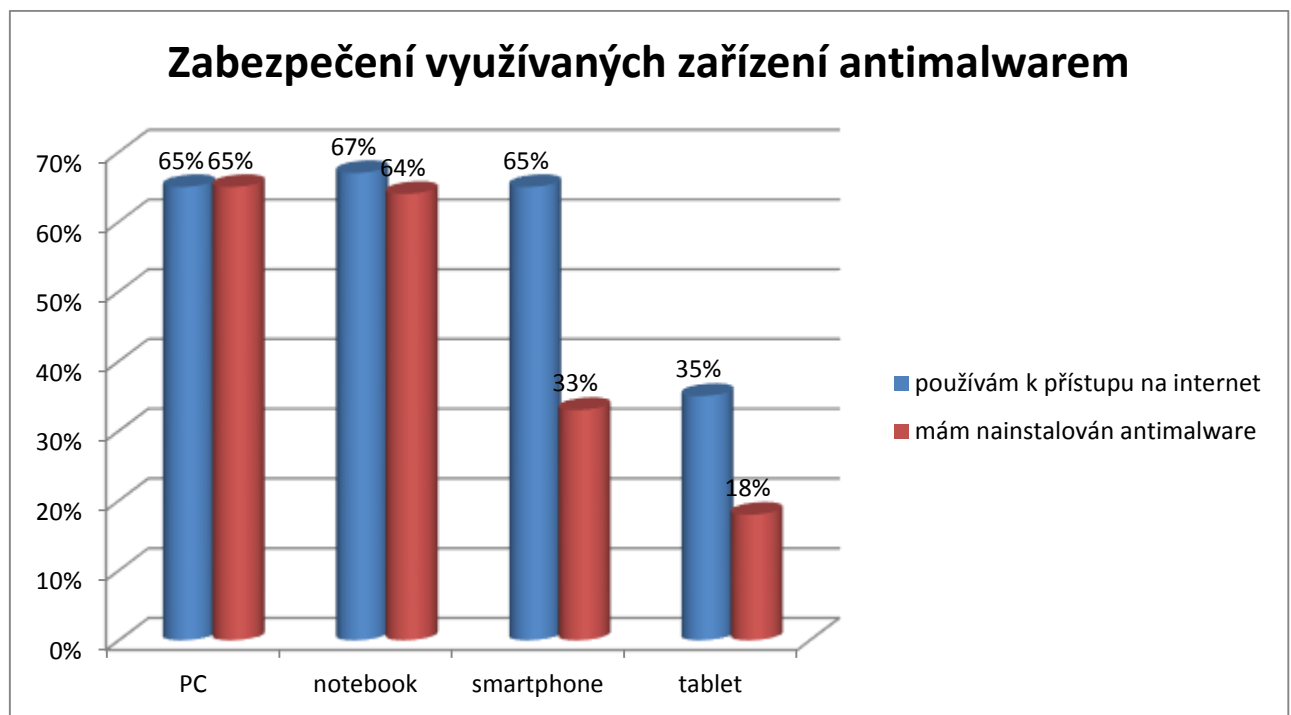

A která zařízení používají respondenti k připojování se k internetu nejčastěji? Nejčastější je používání kombinace dvou a více zařízení. Notebook používá k připojování se na internet 67% respondentů, osobní počítač a smartphone se stali k připojování se k internetu stejně populární – využívá jich 65% respondentů. Tablet k tomuto účelu využívá 35% respondentů. Nejčastější kombinací (15% respondentů) byla zařízení: Osobní počítač, chytrý telefon, notebook. Opět zde lze vysledovat nepřekvapivý trend – mladší generace využívá více mobilních zařízení – v kategorii do 40ti let je velmi populární kombinace notebook a chytrý

telefon, starší část respondentů, zejména respondenti nad 51 let, výrazně častěji odpovídají, že k přístupu na internet využívají pouze osobní počítač.

Internetová bezpečnost

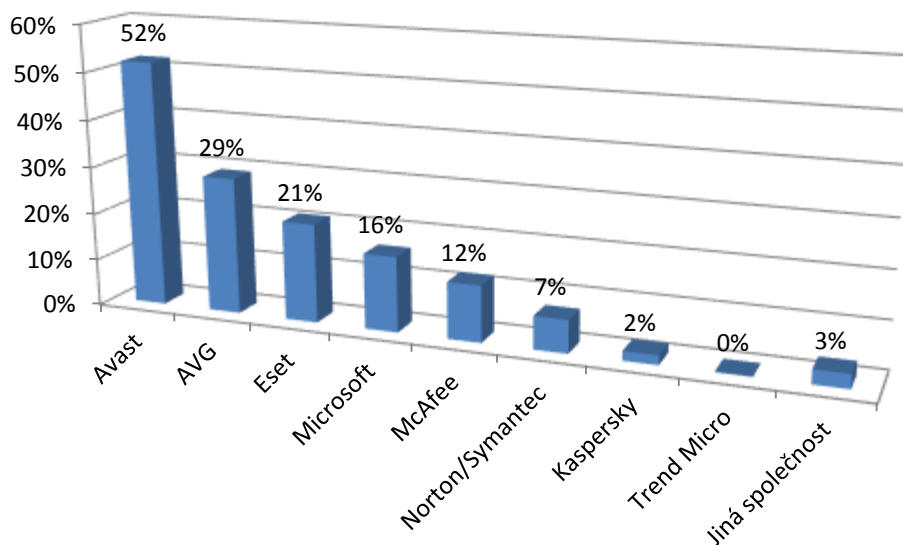
Z hlediska bezpečnosti jsou zajímavé odpovědi na otázku „Na kterých z využívaných zařízení máte nainstalován antimalware?“ Je potěšující, že nějakým antimalwarovým programem chrání své PC všichni respondenti, kteří je k připojování k internetu používají, taktéž uživatelé notebooků jsou v tomto ohledu relativně pečliví – 97% z nich své zařízení (a tím i sebe) takto chrání, nicméně u mobilnějších zařízení, tedy smartphonů a tabletů není využívání „antiviru“ zatím tak populární – přibližně polovina jejich uživatelů si je žádným antimalwarovým programem nechrání. Počet respondentů, kteří antimalwarový program vůbec nevyužívají je spíše mizivý – 2%.

Pokud se zaměříme na společnosti poskytující antimalwarové programy a jejich využívání našimi respondenty, zjišťujeme, že nadpoloviční většina (62%) respondentů je věrna jedné společnosti, ostatní využívají kombinace produktů dvou, tří i více společností.

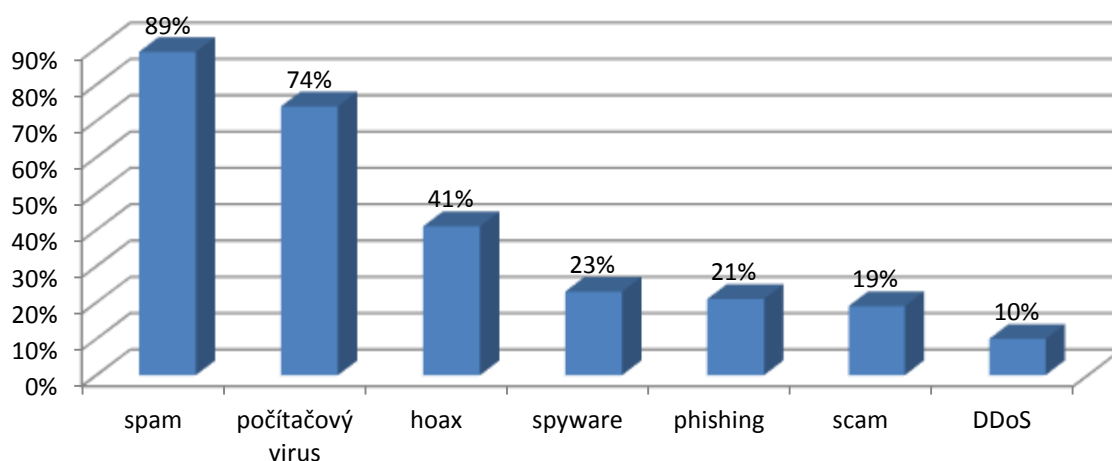
Nejpopulárnější mezi našimi respondenty je společnost Avast, jehož produkty využívá (samostatně či v kombinacích) 52% respondentů. Popularitu ostatních společností mezi našimi respondenty ukazuje následující tabulka.

Antimalware jaké společnosti používáte?

Téměř každý již na vlastní kůži zažil některý z potenciálně či reálně ohrožujících nepříjemností. Osobní zkušenost s některým z (námi předložených) negativních jevů v kyberprostoru má 99% respondentů, tedy i naprostá většina dětí do 15ti let. Většina respondentů se setkala se spamem (89%), počítačovými virem (74%), ale i s dalšími negativními jevy kybersvěta se respondenti setkávali poměrně hojně.

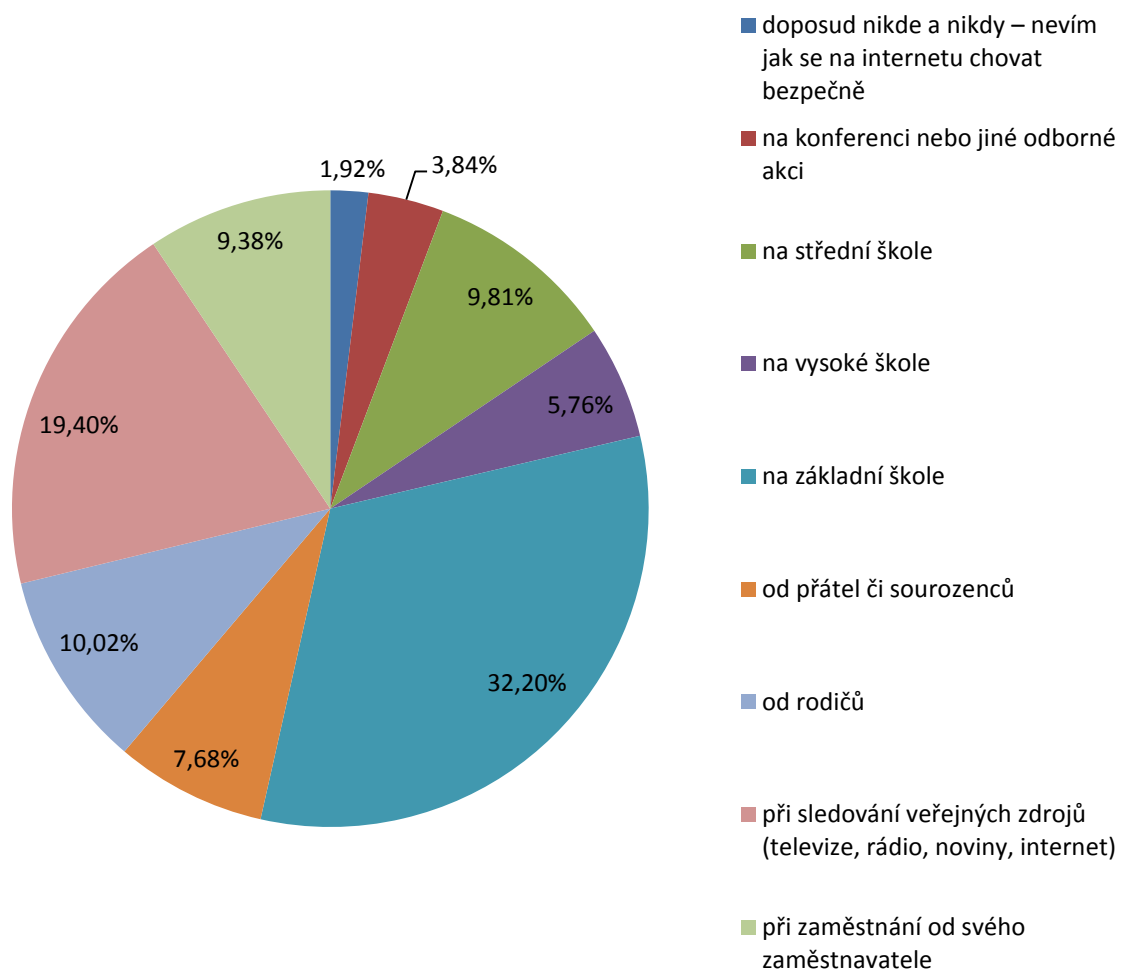
Osobní zkušenost s danými jevy

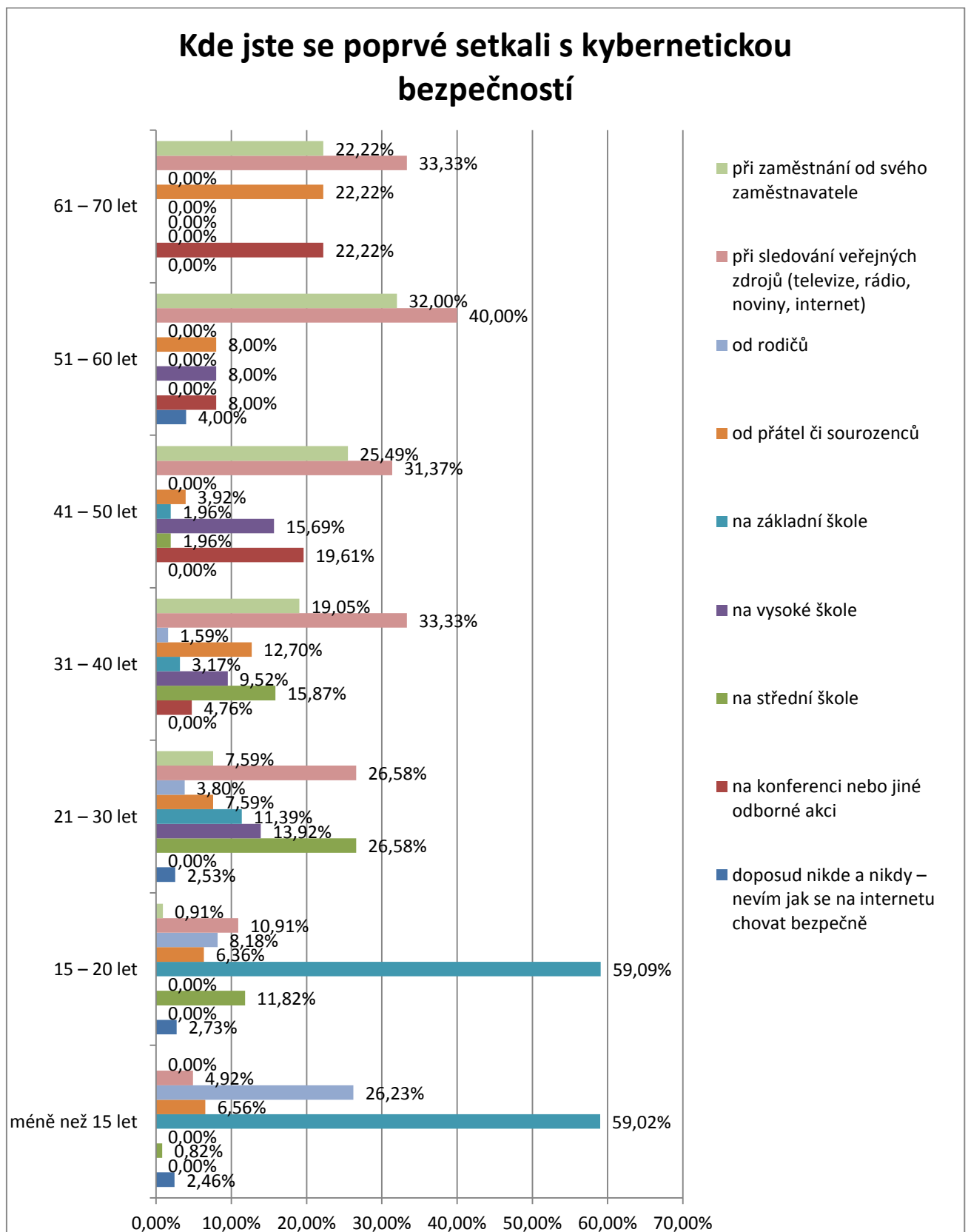
A kde se naši respondenti poprvé setkali s tématem kybernetické bezpečnosti? Samozřejmě záleží na věku. Ve věkové kategorii do 20ti let převládali odpovědi na základní škole (59%),

nebo od rodičů (26%), respondenti dříve narození se logicky touto cestou s problematikou seznámit nemohli – mezi jejich nejčastější odpovědi patřilo z veřejných zdrojů (televize, rozhlas, noviny, internet) (31%).

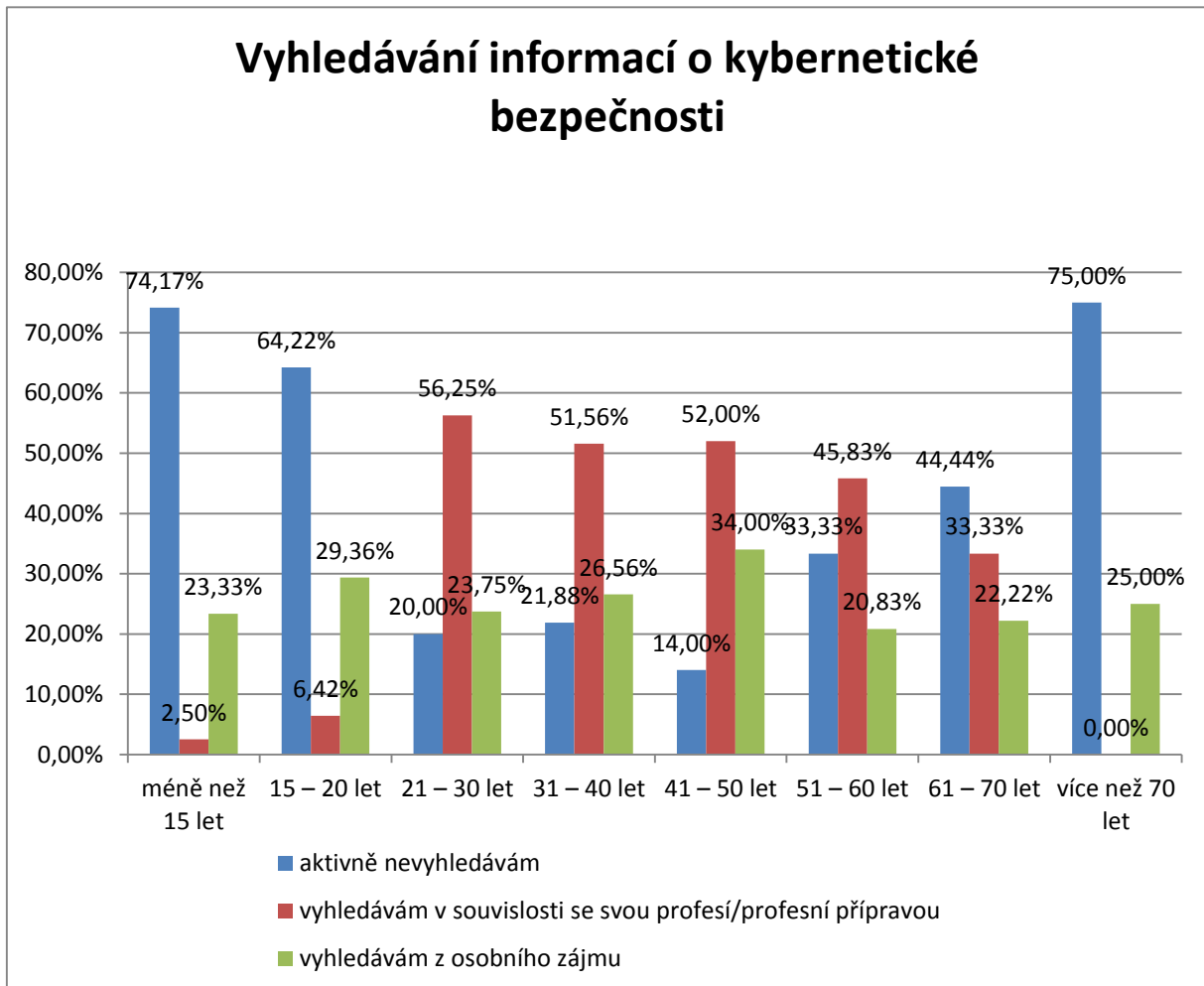
Kde jste se poprvé seznámili s kybernetickou bezpečností, nebo obecně se zásadami bezpečného chování na internetu?

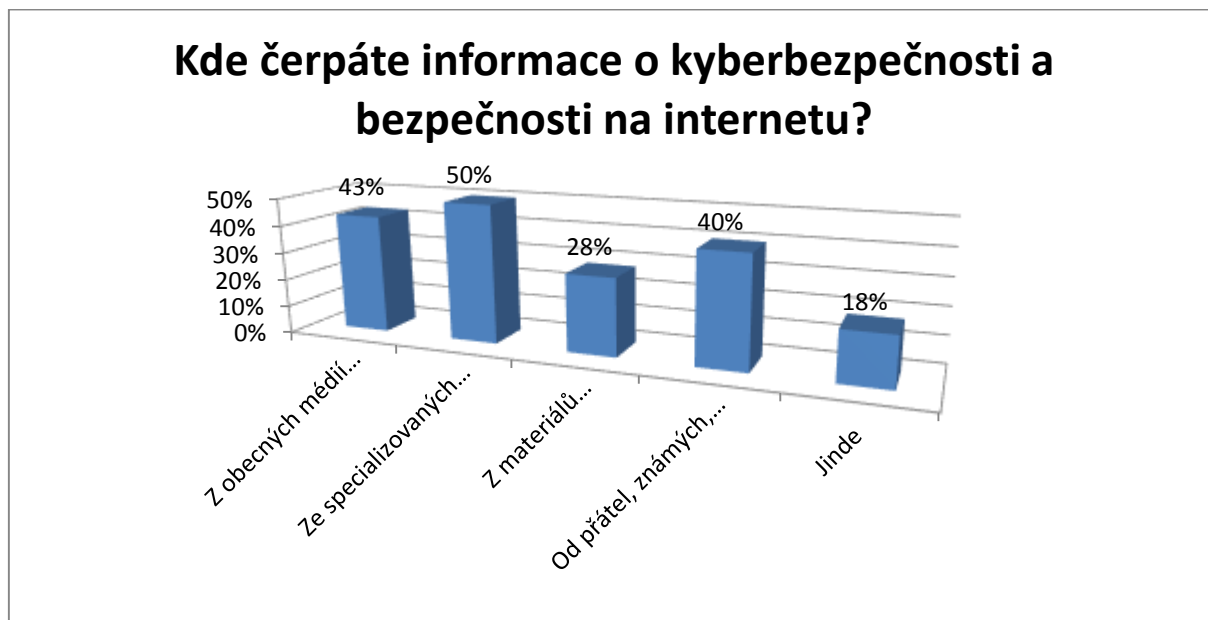
Rozložení dle věku ukazuje následující tabulka.

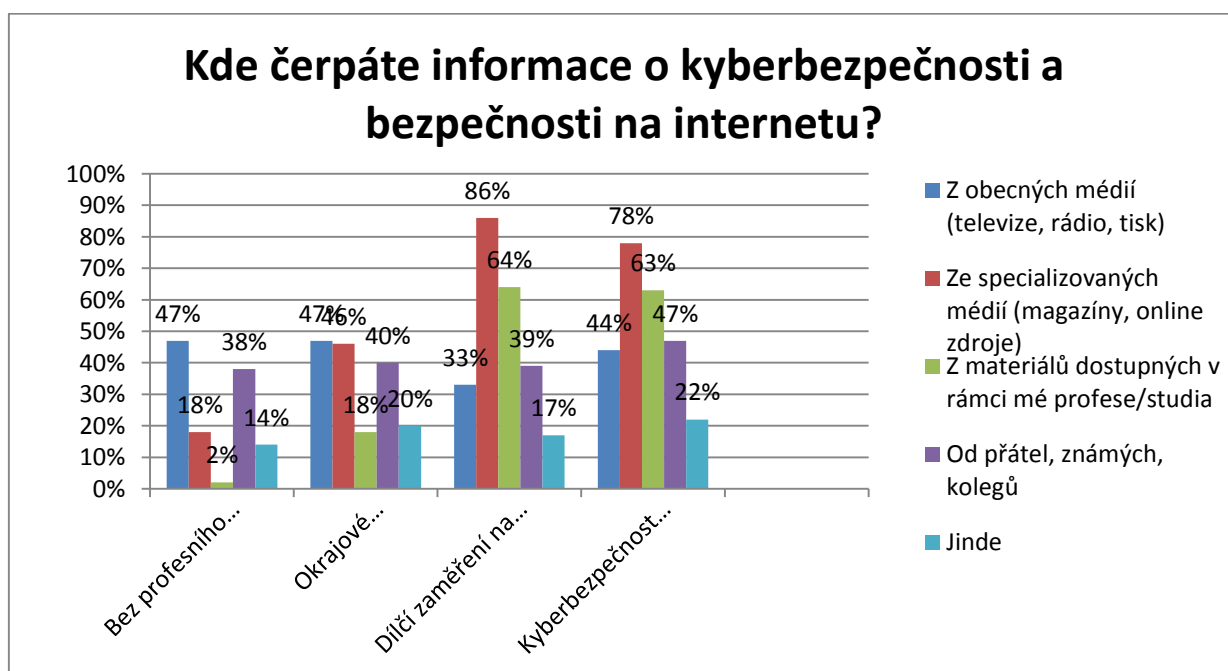
Většina našich respondentů (54%) si informace o kybernetické bezpečnosti vyhledává sama. Polovina z nich v souvislosti se svým zaměstnáním či v rámci své profesní přípravy, polovina z nich z osobního zájmu. Přístup k aktivnímu zájmu o téma kyberbezpečnosti se samozřejmě odvíjí od věku a s ním souvisejícího socio-ekonomického statusu. Následující tabulka ukazuje zájem o informace o kyberbezpečnosti dle věkových kategorií.

Informace o kybernetické bezpečnosti a obecně o bezpečnosti na internetu čerpají naši respondenti nejčasteji ze specializovaných médií, jako jsou magazíny, online zdroje (50%), velká část využívá jako zdroj informací také obecná média (43%) a informuje se o této problematice u přátel, známých a kolegů (40%). Materiály dostupné v rámci profese či profesní přípravy slouží jako zdroj informací pro 28% respondentů.

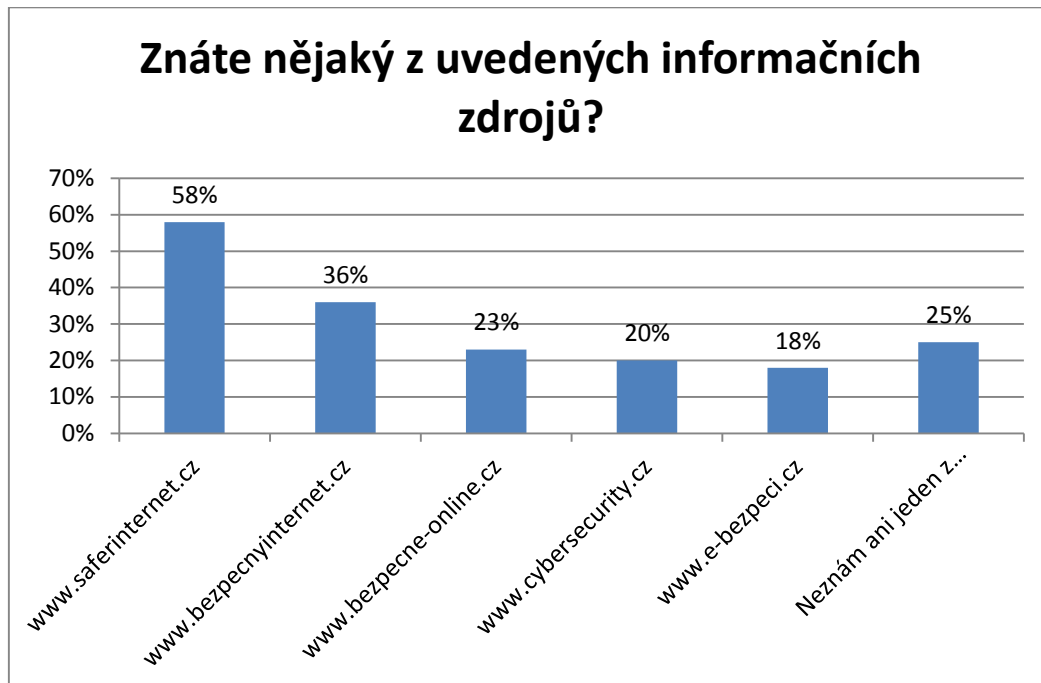

Pokud přetřídíme data dle odborného zaměření respondentů, zjišťujeme, že pro obecnou (neexpertní populaci) jsou nejčastějším zdrojem informací obecná média (47%), a pro ty, kteří se kyberbezpečností zabývají částečně či výhradně, nabývá důležitost čerpání informací z profesních materiálů a specializovaných médií.

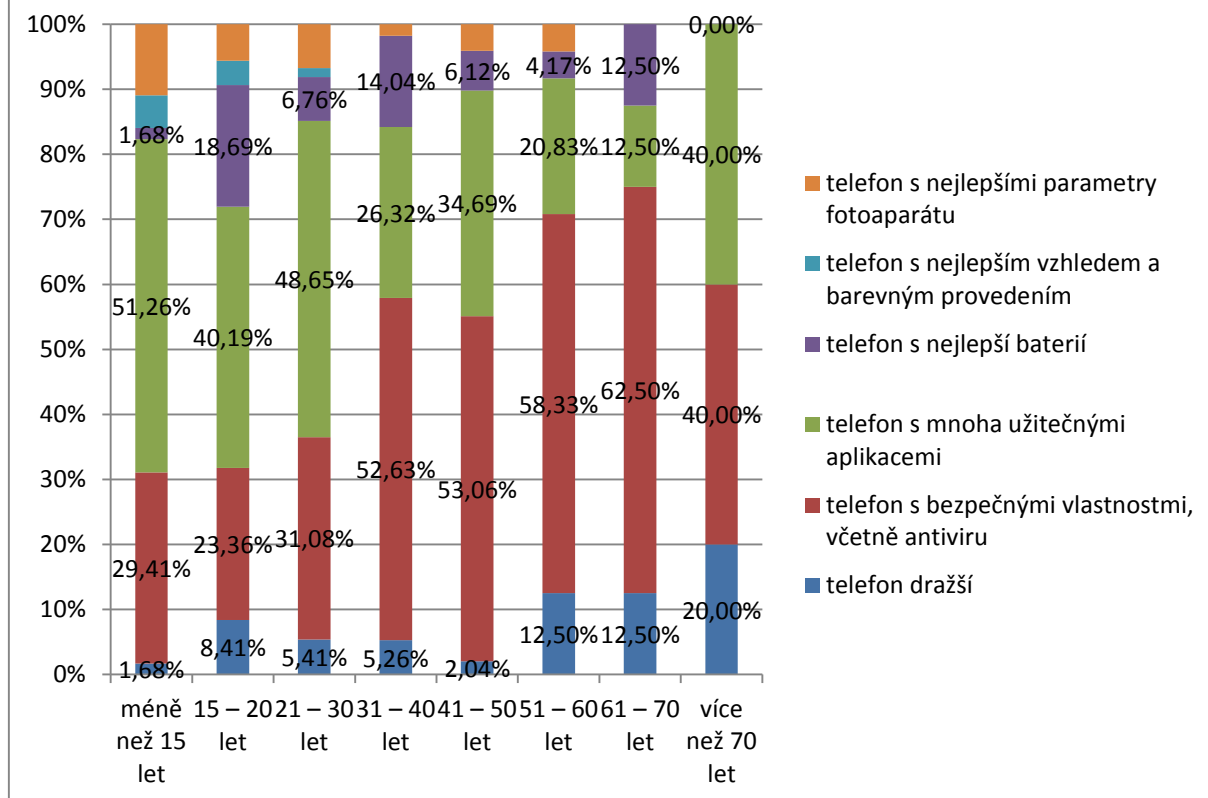

Pouhá čtvrtina respondentů neznala ani jednu z námi předkládaných webových stránek, které mohou sloužit jako informační zdroj v oblasti bezpečného užívání internetu a kyberbezpečnosti. Nejčastěji respondenti znali web www.saferinternet.cz (58%), ostatní weby následovaly, viz tabulka.

Poslední část průzkumu se týkala chytrých telefonů a jejich vlastností. Často se setkáváme s tím, že děti po svých rodičích chtějí nový, lepší smartphone, než mají jejich spolužáci. Co se podle našich respondentů skrývá po pojmem „lepší smartphone“? Pro největší část respondentů je to telefon s mnoha užitečnými aplikacemi (41%), následuje telefon s bezpečnými vlastnostmi, včetně antiviru (36%). Ostatní parametry se jeví spíše jako marginální. Rozložení odpovědí dle věku ukazuje následující tabulka.

Co je podle vás lepší smartphone?

Respondenti měli též možnost zvolit jiné než námi předkládané parametry. Tuto volbu využilo 13% respondentů a nejčastěji se objevovaly charakteristiky jako výkon, paměť, kvalita obrazu, odolnost telefonu či značka.

Shrnutí

Celkově můžeme říci, že aniž bychom si činili nároky na zobecnitelnost výsledků průzkumu, jehož účel byl mimo jiné edukační, můžeme z odpovědí našich respondentů nahlédnout na trend ve smýšlení laické i odbornější veřejnosti v některých otázkách přístupu k bezpečnosti na internetu a kybernetické bezpečnosti. Věříme, že jen samotným vyplněním dotazníku byli naši respondenti přivedeni k zamyšlení se nad tématem kybernetické bezpečnosti, která se v dnešní době týká každého z nás.